

Szellő

Fűszálak,
kőszálak
cikcakkján
kőszálak,
harmattól
nem fázom,
ringy-rongyom
nem rázom;
de ha kikeleti
langy ködben
egy puha pihe
rám röppen,
van ott tánc és vigalom,
égyvilággá dalolom
tilili-dalolom:
“Sej,
holnapután délután
elszállok a szél után!”

Orrlapító

Egy fő,
két fő,
holnapután
hétfő,
hét
törpe
tapsifüles

tepsijében
pép fő;
zsírja
köpköd,
vize
forr-
be-
du-
gul
a
pisze
orrrrrr!

Szeptember

Hol a csali csőrü feketerigó,
a bazsalikom üdepiros ágán csevegő?
Dilidali lomb közt lebeg a dió,
fölül-alul öleli a párás levegő.

Hol a teli-nótás fülemüle már?
Galagonyabokor akar ringani, la, neki.
Jön a hegyi szellő, elinal a nyár:
csisze-csosza, öreguras ősz kopog ideki.

Nád

Tikirikitakaraki szálvessző
puhalila tavi ködön álmot sző
lingeti-lengeti deli derekát,

sír ide, hív oda: – Gyere, gyerek, át!

Kabóca

Bice-
bóca
kabóca,
ég a
lámpa
kanóca,
de be
hozzánk
ne gyere,
mert a
szomszéd
egere
itt lapul
az
ágy alatt:
elkapja
a
lábadat!

Ősz

Ország – úgy ám – Tikirikitakarak,
országútján csiribiri szamarak,
csillog szőrük, szira, dara szemereg,
csöngettyűznek csigabiga szekerek.

Tallózó...

Hogyan ünnepel/t/ünk?

Március az ifjúságé, az ifjúság ünnepe – véljük régóta. Vajon 1998-ban, a kerek évfordulón élményszerűen kerültek közelebb március üzenetéhez a gyerekek, az iskolások vagy sem? A kérdés nem könnyű. Igazán a társadalomról való hiteles gondolkodás sem dolgozta még fel „Petőfi napjának” jelentését napjaink ifjúságára, amikor uralkodik a sajtószabadság (sőt azt mondjuk, hogy a sajtó valóságos hatalmi ágens), amikor épenséggel ki lehet menni az utcára – szabályos engedéllyel, sőt a rendőrség biztosítja gyülekezési jogainkat –, de a politika általában nem az utcán rendez el a dolgokat, nem tartja „szalonképesnek” az utcai megoldást, s mi se járunk nagyon az utcára), idegen katonák nincsenek a hazában... Jó, jó az Unió... (de hát az sem úgy van most). Marad a „Petőfi nem alkuszik”, a „Csak akkor születtek nagy tettek...” mint pedagógiai üzenet?

Vagy a porosodó múzeumi koszorúk? A kicsit unalmas, kicsit mindig ismétlődő eseményidézés (ismeretközvetítés)?

Mindenesetre a kazincbarcikai Dózsa György Iskola forgatókönyv-pályázatán 1998 tavaszán nem tűntek fel újszerű ünneplési formák. Pódiumosított történelemórák, jobb esetben gyertyás-lobogós, oratórikus előadásban. Egy-két pályamunka vágott bele a szertartás-rendezés mélyebb, szakmailag igényesebb megoldásaiba, de igazi siker nélkül. Meglepően kevesen figyeltek a kiírók azon intelmére, hogy a helyi tradíciók megismerését, felidézését állítsák középpontba, a település márciusi ifját, nemzetörét, honvédjét, eseményét. Még kevesebben követték azt az utat, hogy a mai gyerekhez életkora miatt közelálló gyerek-hős emlékét idézzék (mi tagadás, napjaink pedagógusa többszörösen is óvakodik a Kuckó királyt vagy Krúdy gyerek-

mártírjait mintául állítani). S végképp kevesen voltak, akik arra kerestek választ: az ezredforduló gyerekeinek mit üzen Petőfi, március példája.

Az ünnepi emlékezés zavarát mutatja talán az is, hogy a könyvkiadás sem látott üzletet az ünneplés megsegítésében. Mindössze két műsorfüzet van a piacon! (Nem számítva az év ünnepeit felsoroló új kiadású albumokat, Magyar Beck-Granasztói *Ünnepsoroló*ját, és a Gyárfás-Kincses Edit *Kalendáriumát*.)

Rónaszegi Éva a könnyebbik megoldást választotta. A Junior Kiadó Háziszínpad sorozatában kiadott Március idusa című füzet valójában antológia – műsorszerkesztési, ünneprendezési ötletek nélkül. Jellegzetes, hogy a hagyományos, klasszikus – közismert – kortárs-dokumentumok mellett a kiegyezés utáni világ, a múlt századvég tanírodalmából válogatott szemelvényeket (Jókai Mór, Gaál Mózes, Pósa Lajos stb.). Prózai szemelvények, novellák, versek, a közismert – tankönyvben is szereplő – dalok. Egyetlen színpadot, színi feldolgozást igénylő mű: Kozma Imrének Petőfi szülei című „színdarabja”. Az is olyan „irodalmi darab”, ami a gyermekszínház mai felfogása szerint igen nehézkesen rendezhető, amolyan „betanítani való”.

Mintha a gyermekszínház fesztiválok évek óta nem tettek volna a legjobbak kísérletet az improvizatív forradalmi játék műfajának megteremtésére! Mintha a szerkesztő minderről semmit sem hallott volna!

Bezzeg hallottak Szücs Anna és Szücsné Pintér Rozália, a veszprémi drámapedagógiai végvár „honleányai”! Méltó ünnepet! – adták a műsorfüzet címül. S a „VEGYED-E FÜZETEK” harmadik darabja a játszó gyerekek aktivizálását korparancsnak tekinti, márciushoz méltó üzenetnek. Ezért aztán a játszóház metodikájához nyúlnak a szerzők. Vetélkedő-forgatókönyvet, helytörténeti emlékidézést, voltaképpen valamennyi tantárgy sajátosságaiból kiemelt tevékenységet idéznek egészen a kokárda-varrásig, sőt tortakészítésig. értelemszerűen a versanyag is frissebb, a kortárs-utókor viszonyát idézik (Szécsi Margit, Kovács István, Fodor András, Buda Ferenc versei szerepelnek), itt sajnos a gyerek-recepció bonyolult problematikájára már nem figyelnek annyira – nehéz a két szempontot egyesíteni. (Gyerek és '48? Talán Kányádi Sándor verses epikája, népballadává-népmesévé emlékező munkássága lehetne példamutató.) Az alsó tagozatosok aztán tobzódhatnak a játszóházi kézművesség örömeiben: lovacska-papírhajtogatás, kardbojt-készítés, csákó- és pártakészítés, tarisznyavarrás – még öltöztető baba is (csak lenne szebb) kínálkozik vidám ünnepi foglalatosságnak. Csak éppen a dráma, a dramatikus játék hiányzik! Pedig a játszóházi felfogásnak is ez adnak igazán méltó, emlékeztető keretet.

Összefoglalva: van egy egyáltalán nem jó és egy majdnem jó műsorfüzet. Nem nagy termés.

A feladat tehát változatlan: – Berek Kati emlékeztető filmjével szólva – „keressük Petőfit”. Az ezredforduló gyerekeihez szólót.

trencsényi

Rónaszegi Éva (szerk.): Március idusa. Háziszínpad. Versek, dalok, jelenetek. Junior. Budapest, é.n. 77 pp.

Szücs Anna-Szücsné Pintér Rozália: Méltó ünnepet! 1848. március 15. Vegyede?-füzetek 3., Veszprém, é.n. 36 pp.

...Tallózó

Lapról lapra

Kaposi László

Egyre több a drámatanárok érdeklődésére számot tartó kiadvány. Elöttem egy könyv, továbbá két folyóirat néhány száma. A drámajáték, drámapedagógia, gyermekszínház, dramatikus nevelés, komplex művészeti nevelés, művészetpedagógiai játékok témakörök egyike-másika visszaköszön ezekben a kiadványokban – a drámapedagógusok érdeklődésére számot tartó szakanyagokról van szó.

1. Lélek, játék, nevelés

Egyre több a drámatanárok rendelkezésére álló szakirodalom. *Kultsár Szabolcsné* jóvoltából most egy szövegyűjteménnyel több. *Lélek, játék, nevelés* – mondja a főcím, széles-magas hullámokat verve, nagy távolságról körüljárva a tartalmat, majd az alcím konkretizál, egyben tájékoztat arról, hogy példának okáért mégsem lélektani munkáról van itt szó, hanem egy válogatásról *a dramatikus nevelés tárgyköréből*.

A kötet szerkesztője következetes: a főcímbe felsorolt mindhárom területről válogat, jobbat, rosszabbat vegyesen. Olyan rangos szerzők művei mellett, mint például *Buda Béla, Bagdy Emőke, Erika Landau, Mérei Ferenc*, más területről *Gavin Bolton, Jonothan Neelands, Gabnai Katalin, Szauder Erik* stb. megtalálhatók